

עפ"ג 4445/02/15 - ח באסיר) נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 4445-02-15 ב(אסיר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופטת שרה דותן
כב' השופטת אסתר נחליאלי-חיאט
המערער: ח באסיר)
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

1. בחודש דצמבר 2011 או סמוך לכך נישאה המתלוננת בתיק זה למערער. החל משבועיים לאחר נישואיה ובמשך השנה שלאחר מכן מצאה עצמה נתונה לתקיפות פיזיות ומילוליות של המערער כלפיה. האישום הראשון מתעד אירוע שהתרחש כשבועיים לאחר היום בו נישאו השניים. על רקע עבודה משותפת בבית עסק שניהלו השניים נכון לאותו זמן, זרק המערער לעבר המתלוננת מגש עם שאריות אוכל וכוסות אשר לא פגעו בה, נפלו על הרצפה ונשברו. המערער איים על המתלוננת כי אם לא תחדל מבכייה בעקבות האירוע הוא יכה אותה. לאחר מכן, ועדיין במהלך אותו אירוע, היכה המערער במתלוננת במכת אגרוף שגרמה לה לסימן בעינה וכן לשבירת עדשה שהיתה בעין. אם לא די בכך, המתלוננת יצאה מהרכב שבו שהו השניים במהלך חלק מהאירוע, והמערער המשיך לתקוף אותה, תפס בשערה, היכה אותה ובסופו של דבר הביא לכך שהמתלוננת התעלפה. כל זאת באישום הראשון.

2. האישומים הבאים מתעדים אירועים דומים באופיים, מדובר בכך שהמערער סטר למתלוננת, משך בשערותיה עד שנפלה ארצה, השליך לעברה קומקום עם מים רותחים, סטר בפניה פעם נוספת תוך שהוא נכנס לשירותים כשהמתלוננת שוהה בשירותים, הודיע למתלוננת "חגיגית" כי הוא יחנך אותה, חבט את ראשה ברצפה כנראה כחלק מאותו תהליך חינוך, איים עליה תוך שהוא מכוון אליה מספריים ודרש ממנה להפסיק לבכות ולצרוח. למתלוננת נשברה שן, עצם לחייה השמאלית התנפחה, נתלשו שיערות משערות ראשה והיא נשרטה בצווארה מהמספריים בהם אחז המערער.

האישום האחרון באותה סדרת אישומים מתעד אירוע שבו הורחב מעגל האלימות וכוון הפעם כלפי אחי המתלוננת. המערער יצא כלפי האח כשבידו סכין תוך שהוא צועק לעבר המתלוננת: "איפה אח שלך, היום אני שוחט אותו".

3. בכל העובדות המפורטות עד כה הודה המערער והורשע. נוסף עוד כי עובדות אלה מתעדות את כתב האישום לאחר תיקונו וקודם לכן כלל כתב האישום גם כתב אישום נוסף.

בית משפט קמא (כב' השופט ע' דרויאן) קיבל באשר למערער שני תסקירים. התסקיר הראשון מיום 6.10.14 התסקיר הנוסף מיום 17.12.14. בסופו של דבר, לאחר שעין בתסקירים, קבע בית משפט קמא מתחמי ענישה כדלקמן:

עבור האירוע של תקיפה חבלנית, אירוע נשוא כתב האישום הראשון, מתחם ענישה הנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר.

בגין תקיפת בת זוג, אישומים 1, 2, 3 - 8-18 חודשי מאסר.

ובגין האיומים שהופנו כלפי האח במספריים 6-18 חודשי מאסר.

בית משפט הוסיף וציין כי ניתן היה לקבוע מתחם אחד עבור כל האירועים גם יחד, אלא שקביעה מסוג זה היתה מרעה את מצבו של המערער ולא מקלה עמו. בסופו של יום, הוטל על המערער עונש אחד בן 24 חודשי מאסר ולצדו רכיבי ענישה נוספת הכוללים גם פיצוי בסך 20,000 ₪ למתלוננת, נושא שעליו הרחיב הסנגור בדיעבד את הדיבור.

על גזר הדין הערעור בפנינו.

4. לטענת המערער, החמיר איתו בית משפט קמא יתר על המידה. לא סתם החמיר, אלא שעתירת המערער היא להניח לו בשלב זה להשלים טיפול ב"בית נועם", טיפול שאולי יביא לכך שהמערער לא ימצא עצמו בסופו של יום מאחורי סורג ובריח. את מרבית טיעוניו בפנינו הקדיש הסנגור לנושא זה. העתירה היתה כי נוסף ונדחה היום את הדיון, זאת בהתאם להמלצתו של שירות המבחן בתסקיר עדכני שהונח בפנינו.

כדי להבהיר, אתמול הונח על שולחנו תסקיר ממנו עולה, כי המערער השתלב בינתיים בטיפול ב"בית נועם" ושירות המבחן ממליץ כי הדיון יידחה ל- 3 חודשים נוספים, מועד הסמוך לסיום הטיפול ב"בית נועם", או אז ימציא שירות המבחן תסקיר משלים.

5. בנוסף לעתירה שעניינה דחיית הדיון הצביע הסנגור על אלה:

המערער מבין היום את משמעות מעשיו. הוא רוצה להשלים את הטיפול. עונש של שנתיים מאסר קשה מנשוא עבורו. מדובר במי שלא ריצה אף פעם מאסר בפועל. החברה, כמו המערער עצמו, יצאו נשכרים אם אכן ישלים המערער את הטיפול ולא ישלח למאסר מאחורי סורג ובריח. עוד טוען ב"כ המערער כי בית משפט קמא לא התחשב די בהודייתו, בפיצוי בסך 20,000 ₪, סכום גדול במיוחד, שנפסק למתלוננת ואכן שולם מידית לאחות המתלוננת כדי שזו האחרונה תוכל ליהנות ממנו.

מכל הטעמים הללו גם יחד כאמור העתירה לדחות את הדיון ולחילופין להתערב בענישה.

6. שקלנו את טיעוניו של הסנגור, נקדים מאוחר למוקדם ונאמר, כי בדעתנו להתערב במידה מתונה בענישה וזאת מהנימוקים שיובהרו בהמשך.

נתחיל בנושא העתירה שכאמור היוותה את "ספינת הדגל" בטיעוני הסנגור לדחות את הדיון פעם נוספת. לא מצאנו לנכון להיענות לעתירה זו. מונחים בפנינו שלושה תסקירים ונראה לנו כי התמונה שבפנינו היא מלאה ביותר.

המערער השתלב בתחילת הדרך בטיפול ב"בית נועם", אלא שלא התמיד בכך והושעה מהטיפול משום שנמצאו אצלו סמים. כאשר חרף חדה מונחת על צווארו והדיון קרב החל להשתלב המערער פעם נוספת ב"בית נועם". טוב עשה המערער שהשתלב בטיפול זה, אבל אין בכך כדי לשנות את התמונה באשר למשמעות העבירות שבפנינו ולהתנהגותו או ליתר דיוק, דפוסי התנהגותו ככל שהם עולים הן מהאישומים והן מהאמור בשלושת תסקירי שירות המבחן המצויים בפנינו.

7. נתחיל מדפוסי ההתנהגות, שבועיים בלבד היתה המתלוננת נשואה עד אשר התחילה מסכת אלימות כלפיה. לא בכדי פירטנו את האישומים השונים והם מדברים בעד עצמם. המערער התנהג כלפי המתלוננת בברוטליות, בחוסר התחשבות מינימלית וסיכן את חייה פשוטו כמשמעו. כבר האירוע הראשון מתעד מעשי אלימות קשים שהסתיימו בכך שהמתלוננת התעלפה לצד נזקים נוספים. התמונה בהמשך הדרך איננה משתפרת, אלא הולכת ומחמירה. חשיבות מיוחדת אנו מוצאים בכך שמעגל האלימות הורחב והופנה גם כלפי אחי המתלוננת. המערער אחז בידו באירוע אחד מספריים. למותר לציין, כי מספריים יכולים להיות כלי קטלני וחסד נעשה עם המתלוננת והמערער גם יחד בכך שהפוטנציאל הגלום בכלי זה לא בא לכלל שימוש.

האיומים המילוליים הבהירו למתלוננת את המסר חד משמעית, שמא לא קלטה אותו מתוך המעשים הפיזיים בפני עצמם.

האירועים נושא כתב האישום הנוכחי הם "שידור חוזר" ככל שהדבר אמור במערער שבפנינו. למערער בעברו הרשעה בעבירה של אלימות כלפי בת זוג קודמת, שעל כן החשש כי הדפוס יחזור וישנה איננו רק חשש תיאורטי, אלא חשש מעשי ומשמעותי.

8. מכאן לאמור בתסקירי שירות המבחן -

חרף "שיר ההלל" ששר הסנגור לאמור בתסקירים, כאילו הם מצביעים על שינוי מהותי ודרסטי בדרך התנהלותו של המערער, ספק בעינינו אם זאת התמונה האמיתית.

התסקיר הראשון מאוקטובר 2014 מסכם את עצמו באמירה כדלקמן: **"אנו מעריכים קיומם של דפוסיים**

מניפולטיביים והתמכרותיים באישיותו של חיים, כגון נטייה לטשטוש ומיסוך קשייו, הימנעות מהתמודדות ישירה עם בעיותיו... נטייה לאימפולסיביות וקושי בדחיית סיפוקים. בעיתוי הנוכחי... מגלה קשיים משמעותיים בהכרה במורכבות מצבו ובצורך בהתערבות טיפולית".

בתסקיר השני מדובר בכך שבמהלך תקופת הדחיה נעשה מעקב אחרי המערער, לרבות מעקב אחר הניסיון הטיפולי שנערך עמו במסגרת "בית נועם" ועדיין שירות המבחן מציין כי: **"חיים המשיך לגלות קושי בהעמקת מצבו"**. העובדת הסוציאלית ביחידה העירונית בהרצליה התרשמה בהיעדר כל מוטיבציה בשיקום מצבו. אצל המערער גם התגלו שרידי סם. גם מתסקיר זה קשה לשאוב עידוד.

התסקיר שעליו משליך הסנגור את כל יהבו הוא התסקיר השלישי, תסקיר עדכני מאתמול 19.4.15. עדיין אומר שירות המבחן כי בסיכום הוועדה עלה הרושם כי "עדיין קיימת בעייתיות בתחום ההימורים, התרשמות מדפוסי אישיותו המאופיינים בנטייה לטשטוש, הסתרה ומיסוך...".

יחד עם זאת, קרן האור היחידה עניינה בכך שהמערער השתלב פעם נוספת בטיפול ב"בית נועם", שעל כן עתר שירות המבחן לדחיה נוספת בת 3 חודשים. כאמור, גם תסקיר זה אינו משקף שינוי דרסטי ובאשר לעתירה לדחיה, אמרנו את דברנו בראשית הדיון ולא ראינו לכך מקום.

בסיומו של יום, נמצא בפנינו מערער שפעל בדרך אלימה וחסרת מעצורים הן פיזית, הן מילולית כלפי המתלוננת, כל זאת על רקע עבר פלילי שגם אם אינו רב הרשעות, הוא כולל הרשעה דומה באופייה, כפי שצינו, כלפי בת זוג קודמת. נציין כי המערער "זכה" לכך כי המאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו, יוארך, דהיינו הוא זכה כבר להתחשבותה של המערכת.

9. לא מצאנו ממש בטיעונו של הסנגור באשר לכך שבית משפט החמיר במתחמים שנקבעו. למעשה לא היתה בפנינו טענה קונקרטית שמתייחסת למתחמים. המתחמים ראויים ונכונים וצודק התובע כאשר הוא מצביע על כך, שבית המשפט למעשה הטיל על המערער את הרף העליון של אחד המתחמים, ללמדך שהלך כבר דרך כלפי המערער.

אם בכל זאת ראינו לנכון ללכת לקראת המערער במידת מה, הרי זה בשל שני נימוקים עיקריים:

א. אנו מתחשבים בכך שהמערער בכל זאת עלה כרגע על פסים מסוימים של טיפול ואנו רוצים לאותת לו כי מאמציו נלקחו בחשבון ובאים לידי ביטוי בגזר הדין שהושת עליו. אנו רוצים לקוות כי ההשתלבות בטיפול תמשיך גם לאחר שחרורו מהמאסר ולא תהיה רק מס שפתיים לקראת הדיון בפנינו.

ב. הנושא הנוסף שלו אנו נותנים משקל מסוים עניינו שזה מאסרו הראשון של המערער והדעת נותנת, כי ריצוי מאסר בפעם הראשונה הוא טראומתי ויש לקוות כי הלקח ילמד גם אם תקוצר במידת מה תקופת המאסר.

ג. אנו מעמידים, אפוא, את תקופת המאסר על 18 חודשים במקום 24 חודשים, כאשר יתר חלקי גזר הדין יישארו בעינם.

ניתן והודע היום א' אייר תשע"ה, 20/04/2015 במעמד הנוכחים.

אסתר נחליאלי-חיאט,
שופטת

שרה דותן, שופטת

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד